

Julkaisuvapaa ti 29.10. klo 7.50

Yliannostuksiin kuoli viime vuonna ennätysmäärä ihmisiä

Ingressi: Huumemyrkytyksiin eli yliannostuksiin kuoli 253 ihmistä vuonna 2023 - "Tuskallisinta oli, ettei palvelujärjestelmä ja yhteiskunta pystynyt tarttumaan avunhuutoon ajoissa", menetyksen kokenut läheinen kertoo

Tuoreiden tietojen ([Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 2024](#)) mukaan huumemyrkytyksiin eli yliannostuksiin menehtyi Suomessa vuonna 2023 ennätyselliset 253 ihmistä. Näistä 89, eli 35 prosenttia oli alle 25-vuotiaita. "Vaikka jokainen huumemyrkytyskuolema on tragedia, on hälyttävää, että uhreista näin suuri osa on nuoria, ja että joukossa on myös myös alaikäisiä", sanoo Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen erityisasiantuntija ja huumekuolemien ehkäisyn asiantuntijaryhmän puheenjohtaja **Sanna Kailanto**.

Päihdejärjestöt vaativat kiireellisiä toimia

Päihdetyötä tekevät järjestöt ovat syvästi huolissaan huumekuolemien määrän kasvusta ja vaativat nopeita ja konkreettisia toimenpiteitä tilanteen muuttamiseksi. "Meillä on jo kattavasti tietoa siitä, mitä tarvitaan huumekuolemien ehkäisemiseksi, mutta riittävä poliittinen tahto niiden toteuttamiseen puuttuu", sanoo Tukikohta ry:n toiminnanjohtaja **Ron Furman**.

Hoitoon pääsyn helpottaminen ja nykyisten palveluiden vahvistaminen ovat keskeisiä toimenpiteitä, mutta myös uusia haittoja vähentäviä keinoja on kokeiltava ja otettava käyttöön. "Lisäksi on tärkeää lisätä tietoa yliannostusten ehkäisystä. Erityisesti nuorilla on usein puutteita tiedoissaan erilaisten aineyhdistelmien riskeistä, ja tämä yhdistettynä aineiden helppoon saatavuuteen muodostaa merkittävän riskin", Furman sanoo.

Vuonna 2023 THL laati "[Huumekuolemien ehkäisyn Suomen mallin](#)", jossa esitetään 12 tutkimukseen perustuvaa suositusta kuolemien ehkäisemiseksi.

Onnettomuustutkintakeskus (Otkes) julkaisi vuonna 2024 [laajan selvityksen](#) alle 25-vuotiaiden huumemyrkytyskuolemista ja esitti useita parannusehdotuksia palvelujärjestelmään. Päihdejärjestöt esittävät, että tutkimuksiin perustuvat menetelmät ja suositukset otetaan käyttöön viipymättä.

"Jos apu olisi saatu ajoissa, olisi kuolema ehkä ollut vältettävissä"

Päihdejärjestöt kartoittivat kyselyllä* huumeisiin kuolleiden läheisten kokemuksia. Useat vastaajat kertoivat, että päihteitä käyttävän oli ollut vaikea saada apua, ja kuolema olisi

voitu ehkä estää ajoissa annetulla tuella. "Tuskallisinta oli, ettei palvelujärjestelmä ja yhteiskunta pystynyt tarttumaan avunhuutoon ajoissa", kertoo yksi vastaaja. "Jos apu olisi saatu ajoissa, olisi kuolema ehkä ollut vältettävissä", toteaa toinen.

Kyselyssä nousi esiin myös huumeiden käyttöön liittyvä stigma, joka vaikuttaa negatiivisesti poliittiseen tahtoon toimia. "Huumekuolema johtuu sairaudesta, mutta siihen liittyy valtava häpeän taakka, koska monien mielestä kyse on ihmisen omasta valinnasta, ja riippuvuus nähdään heikkoutena", kuvailee yksi läheinen. Vastaajat toivoivat, että yhteiskunta ymmärtäisi paremmin, että jokaisen huumekuoleman taustalla on rakas ihminen ja kyseessä on suuri inhimillinen tragedia – niin menehtyneelle kuin hänen läheisilleen.

Tilaisuudet huumeisiin ja päihteisiin kuolleiden muistoksi

Perinteinen Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuus järjestetään Helsingin Vanhassa kirkossa 5.11.2024 klo 18.00. Tilaisuudessa muistetaan huumeiden käytön seurauksena menehtyneitä ja sytytetään kynttilät heidän muistolleen. Tilaisuuden järjestävät yhteistyössä Stop Huumeille ry, Tukikohta ry, KRAN rf, Irti Huumeista ry, EHYT ry, EPT-verkosto, Sininauhaliitto, Myllyhoitoyhdistys ry, A-klinikkasäätiö ja Helsingin tuomiokirkkoseurakunta.

Muistotilaisuuksia järjestetään ympäri Suomea pyhäinpäivän tienoilla. Lisätietoja tilaisuuksista ja mahdollisuus sytyttää virtuaalinen tähti päihteisiin menehtyneen läheisen muistoksi löytyy osoitteesta: www.vaiettumenetyks.fi.

**Kesällä 2024 päihdetyötä tekevät järjestöt toteuttivat kyselyn menetyksen kokeneille läheisille. Kyselyyn vastasi 84 läheistä. Kyselyllä selvitettiin, mikä on ollut läheisille tuskallisinta huumekuoleman kokemuksessa ja mitä he toivoisivat ihmisten ymmärtävän huumekuolemiin liittyen.*

Lisätiedot:

Ron Furman
toiminnanjohtaja
Tukikohta ry
puh. 040 820 2564
ron.furman@tukikohta.org

Huumekuolemiin liittyvät kysymykset:

Sanna Kailanto
Erityisasiantuntija (Päihteet ja tupakka -tiimi, Huumekuolemien ehkäisyn asiantuntijaryhmän puheenjohtaja)
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
puh. 029 524 8856
sanna.kailanto@thl.fi

Tiedotteen lähettäjät:

Tukikohta ry
Stop Huumeille ry
Irti Huumeista ry
KRAN rf
Sininauhaliitto
EHYT ry

Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto (EPT-verkosto)
Myllyhoitoyhdistys ry
A-klinikkasäätiö
Helsingin tuomiokirkkoseurakunta
Kaakkois-Suomen sosiaalipsykiatrisen yhdistys Kakspy ry:n Perhe- ja läheistyö
Vantaan A-kilta ry
ViaDia Lahti ry
Sirkkulanpuiston toimintayhdistys ry
Salon seurakunta
Nuorten Ystävät ry
KRIS-Etelä-Pohjanmaa ry
Satakunnan sininauha ry
Diakonissalaitoksen säätiö, Tukialus-hanke
Nauha ry
YAD ry
Tampereen A-kilta ry
Seinäjoen seurakunta
Nurmon Sininauha ry

..